Technische vragen bij

PERSPECTIEFNOTA

Gemeente Westerkwartier

NR.	FRACTIE	HFD./P.	VRAAG
1	CU	Onderzoek herinrichting sportpak Zevenhuizen (nav inspraak RO 25 juni)	1. Welk deel van de kosten kan worden gezien als incidenteel en ook op die wijze gedekt worden? **Antwoord:** De gevraagde investeringsbijdrage van € 1,2 miljoen brengt een kapitaallast van € 103.000 met zich mee.
2	CU		2. Welk deel van de kosten moet worden gezien als structureel en wat zijn de bijbehorende jaarlijkse kapitaallasten? **Antwoord:** Zie ook antwoord bij vraag 1) Met een investeringsbijdrage in eigendom van derden van € 1,2 miljoen is een structurele kapitaallast van € 103.000 gemoeid.
3	CU		3. Staan er in de investeringsbegroting van de aankomende jaren al investeringen gepland ten behoeve van de voetbalvereniging? Zo ja, hoe groot zijn deze? **Antwoord:** In 2027 dient volgens het recent bijgestelde beheerplan buitensportaccommodaties een investering van €51.000 gedaan te worden voor renovatie van het trainingsveld en in 2029 een investering van € 55.000 voor renovatie van veld 1. Dit bijgestelde beheerplan is nog niet opgenomen in de investeringsbegroting. Het bijgestelde beheerplan wordt spoedig ter besluitvorming aan het college aangeboden.
4	CU		4. Ligt er nog boekwaarde op de huidige velden? **Antwoord:** Op een kunstgrasveld ligt nog een boekwaarde per 1-1-2025 van € 48.000.

Technische vragen bij

Jaarstukken 2024/Eerste Berap 2025

Gemeente Westerkwartier

NR.	FRACTIE	HFD./P.	VRAAG
Jaarstukken 2024			
1	GroenLinks/PvdA	1.1.A, p. 4	De cijfers over het aantal gerealiseerde woningen in 2021,2022, 2023 en 2024 (bruto) zijn bekend en in het antwoord op onze eerder gestelde technische vraag weergegeven. We zouden inderdaad nog wel graag willen weten wat er in Leek-Tolbert gerealiseerd gedurende die jaren? **Antwoord:** Dit lukt ons niet op korte termijn uit te zoeken. Indien gewenst kunnen we hier uiteraard later op terugkomen.
2	GroenLinks/PvdA	6. Integrale aanpak armoede, p. 37	Hoeveel geld is er niet uitgegeven en nog beschikbaar voor armoedebestrijding? **Antwoord:** Zoals in de jaarrekening verwoord was er € 135.000 niet uitgegeven voor armoedebeleid in 2024. Van deze middelen wordt nu met vaststelling van de jaarrekening voorgesteld om deze over te hevelen naar 2025. Deze middelen zijn nog niet uitgegeven gelet op benodigde besluitvorming over de jaarrekening. Vanuit de uitwerking van het plan van aanpak armoede verwachten we in 2025 hiervan een uitgave te kunnen doen van € 60.000.
3	GroenLinks/PvdA	2.9 Incidentele baten en lasten (pp. 165 e.v.) en 3.2. taakvelden (pp. 187 e.v.)	Gaf de gemeente aan sport € 632.000, = en € 5.818.00, = (resp. 5.1. en 5.2.) uit in 2024 of zijn daar nog meer posten aan toe te rekenen (inclusief SPUKs)? **Antwoord:** Dit zijn totale lasten toe te rekenen aan deze taakvelden inclusief mogelijke SPUK's. Lasten voor laatstgenoemde worden, indien van toepassing, op het betreffende taakveld begroot en geboekt.
4	GroenLinks/PvdA	2.9 Incidentele baten en lasten (pp. 165 e.v.)	En wat gaf de gemeente aan recreatie en toerisme uit in 2024, behalve 2.3. Recreatieve havens (€ 44.000, =) (inclusief SPUKs)?

		en 3.2. taakvelden (pp. 187 e.v.)	**Antwoord:** De gemeente heeft in 2024 € 349.000 uitgegeven aan recreatie en toerisme. Dit is geen apart taakveld. Recreatie en toerisme valt binnen taakveld 5.7.
5	GroenLinks/PvdA	2.9 Incidentele baten en lasten (pp. 165 e.v.) en 3.2. taakvelden (pp. 187 e.v.)	En wat gaf de gemeente uit aan bibliotheken in 2024 (inclusief SPUKs)? **Antwoord:** Er is in 2024 € 1.770.000 uitgegeven aan bibliotheken.
Eerste bestuursrapportage 2025			
6	GroenLinks/PvdA	6. Sociaal Domein, p. 16 Exploitatie opvang Oekraïners	Welke voorschriften/richtlijnen zijn er voor de opvang van mensen, in dit geval ontheemden (bijv. in m2 per persoon, privacy)? **Antwoord:** Bij het opzetten en openen van opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden gelden er verschillende voorschriften en richtlijnen die gericht zijn op het waarborgen van een menswaardige en veilige opvang. Deze richtlijnen zijn gebaseerd op landelijke en internationale standaarden en worden in de praktijk getoetst en aangevuld door betrokken organisaties zoals het Rode Kruis, de GGD, Vluchtelingenwerk Nederland en het COA. Er wordt gestreefd naar minimaal 4 m² leefruimte per persoon, met aandacht voor privacy, hygiëne en veiligheid.

Westerkwartier
Partij voor Veiligheid en Zorg
25 jaar luisteren naar de samenleving

Gemeente Westerkwartier

Technische vragen nav RO 25-06 tbv RV 9 juli			
nr	**onderdeel**		**Vraag**
1	Extra financiële wensen Insprekers en financiële dekking 1		VV Zevenhuizen vraagt van de gemeente een eenmalige bijdrage van 973k (zie blz 18 van hun plan) Laat nu voor de co financiering t.b.v. aanleg van een door veel inwoners uit Leek niet gewaardeerde route Fietspad Leek-Zuidhorn ook een dergelijk bedrag nodig zijn. Het is daarom wel goed om te weten hoeveel mensen er verwacht worden gebruik te gaan maken van deze route en waarop die berekening is gebaseerd. Gehoord de negatieve geluiden in Leek hebben we de verwachting dat dit geen storm gaat lopen. We vragen ons af of deze cofinanciering (waar het college al haar steun voor heeft uitgesproken en klaarblijkelijk dekking voor heeft gevonden) wel zinvol be**steed gemeenschapsgeld is . Zo nee dan zien we dit bedrag liever t.b.v. de mooie plannen van Zevenhuizen worden uitbetaald.** Vraag : -> graag ontvangen we de berekening van het aantal te verwachten dagelijkse gebruikers tussen Leek en Zuidhorn die de Provincie ongetwijfeld ter onderbouwing voor de aanleg van deze route heeft gemaakt. **Antwoord:** In 2021 is de Verkeersvisie vastgesteld, hierin zijn 8 opgaven geformuleerd waaronder in punt 4; "Verbeteren fietsnetwerk/ verbeteren fietsverbinding Leek-Zuidhorn. Hier wordt nu invulling aangegeven. Tijdens de uitvoeringsfase worden o.a. de te treffen maatregelen op het 't Mienscheer uitgewerkt.
2			Aanvullend : Het Mientscheer naast de A7 (onderdeel van de Provinciale route) is voor fietsers gevaarlijker dan de huidige verbinding via Pasop en de Fanerweg. Wat voor maatregelen zijn er bedacht om dit stuk veiliger te maken voor fietsers en wat zal dit extra gaan kosten? **Antwoord:** In 2021 is de Verkeersvisie vastgesteld, hierin zijn 8 opgaven geformuleerd waaronder in punt 4; "Verbeteren fietsnetwerk/ verbeteren fietsverbinding Leek-Zuidhorn. Hier wordt nu invulling aangegeven. Tijdens de uitvoeringsfase worden o.a. de te treffen maatregelen op het 't Mienscheer uitgewerkt.
3	Geprivatiseerde vastgoed van verenigingen voormalige Grootegast		Na eerder al bij de gesprekken met de voetbalclubs er geluiden over opgevangen te hebben en nu bij het RO ook van Eekeburen, lijkt het erop dat de jaarlijkse verstrekte subsidies (via subsidieovk) aan de geprivatiseerde verenigingen/stichtingen met name de laatste paar jaar niet passend bij de enorme prijsontwikkelingen geïndexeerd zijn. We horen dat er sprake is van een jaarlijkse index van 2,8% . Dit staat niet in verhouding met de veel grotere prijsinflatie in de afgelopen jaren voor materiaalkosten (ca. 50% gestegen vanaf 2019) . Daar komen nog eens zeer forse salarisstijgingen bij (ca 40% gestegen t.o.v. 2019) . Door te lage financiering die ook niet in de pas lopen met de gemeentelijke onderhoudsbijdragen aan de andere

			verenigingen/stichtingen hebben ze nagenoeg geen reserves kunnen opbouwen. Met welke index zijn de subsidies van geprivatiseerde stichtingen /vereniging jaarlijks verhoogd vanaf 2019 t/m nu? En in hoeverre is er wel of geen rekening gehouden met de zeer forse stijging bouw/onderhoudskosten en salarissen van de afgelopen jaren? **Antwoord:** De gemeentelijke bijdrage wordt jaarlijks verhoogd met de voor de gemeentebegroting gehanteerde indexeringssystematiek. Daarvoor hanteren we de CPI-percentages uit de circulaires van het Rijk. Die waren afgelopen jaren als volgt: 2020 1,7% 2021 1,7% 2022 1,5% 2023 2,4% 2024 3,1% 2025 2,8% Voor subsidies aan enkele geprivatiseerde verenigingen kunnen andere percentages van toepassing zijn, afhankelijk van in het verleden gemaakte afspraken vastgelegd in overeenkomsten.
			Tijdens het RO werd er gewezen op een calamiteiten artikel die er in de subsidieovereenkomsten gemaakt met de geprivatiseerde stichtingen en verenigingen zou zitten. Hoe luidt dit artikel en hoever strekt dit artikel? **Antwoord:** Artikel 4 4a. Calamiteiten/onvoorziene omstandigheden kunnen aanleiding zijn het privatiseringscontract aan te passen. Onder calamiteit wordt in ieder geval verstaan een forse vermindering van verhuur aan het AOC/Terra, VMBO/Groen en een wijziging in de onderwijsnormen voor sport- en spelmaterialen, welke onvoorzien hoge kosten met zich meebrengt. 4b. De exploitatieprognose voor 2004 en het subsidiecontract zijn gebaseerd op de door de gemeente en de stichting aangeleverde gegevens. Ten aanzien hiervan wordt onder calamiteit verstaan financiële tegenvallers die door beide partijen niet waren te voorzien in de exploitatieprognose van 2003. We hebben stijging nuts- /onderhoudskosten en salarissen niet geïnterpreteerd als een calamiteit.
	Humanitas		Ook Humanitas wees op de forse loonstijgingen van met name het afgelopen jaar. Ze vroegen hiervoor compensatie. Het college heeft dit deels toegezegd, maar ze komen dan nog 22 k tekort. Vanaf maart 2026 zouden ze dan toch een betaalde kracht moeten laten gaan. Nu

			begeleiden de betaalde krachten vrijwilligers binnen meerdere projecten. Welke van die projecten vindt de gemeente wel verantwoord om te laten vallen ? en wat zijn daarvoor de argumenten? **Antwoord:** Dit is geen technische vraag.
3	Financiele dekking 2 : financiering via EXTRA OZB verhoging		1% OZB stijging levert volgens de wethouder fin. 160k op. We kunnen extra opbrengst oormerken voor bv structurele vraag naar 100k per jaar vanuit Oldekerk Eeksterburen. Nu heeft een OZB stijging ook invloed op Wold en Waard. Ze zijn eigenaar van een dikke 5000 woningen. Wat doet elke 1% OZB stijging voor de hoogte van het door Wold en Waard te lenen bedrag t.b.v. verduurzaming/bouw nieuwe woningen? En wat is voor WenW nog een acceptabele OZB stijging ? **Antwoord:** Het college gaat niet over de leencapaciteit van een derde partij en kan dus ook niets zeggen over wat voor W&W acceptabel is.
4			De woonlasten (Voor huiseigenaren bestaat dit bedrag uit de optelsom van de netto hypotheeklast, energielasten, gemeentelijke heffingen en waterschapslasten.) monitor 2018 schatte voor huiseigenaren dat er in 2023 ca **1150 huishoudens in de tekortgroep** zit (een te hoge woonquote hebben t.o.v. inkomen) en ca **600 in de risicogroep. 1.** Hoe groot worden deze beide groepen in 2025 geschat? **2**, Zijn deze huiseigenaren (immers meestal geen mensen met een bijstandsuitkering) in beeld?**3** En als we de OZB nog eens extra willen laten verhogen hoe veel kunnen ze via de minimaregelingen hiervan terugkrijgen en **4**hoe zorgen we dat deze groep de regelingen ook aanvraagt? **Antwoord:** 1. Het is ons niet geheel duidelijk aan welke monitor uit 2018 wordt gerefereerd. Uit cijfers van het CBS blijkt dat in Westerkwartier de woonquote sinds 2018 tot aan 2023 daalt (van 25,1% naar 21,6%). Dat betekent dat inwoners vanuit hun besteedbare inkomen percentueel gezien minder afdragen aan woonlasten. Cijfers van 2024 en 2025 zijn er nog niet. Dat geldt eveneens voor het woonlastenonderzoek wat in 2023 in Westerkwartier is uitgevoerd. Daaruit wordt duidelijk dat een betaalbaarheidsrisico (verwachte uitgaven hoger dan inkomen) onder eigenaren van een koopwoning is gestegen van 6% in 2018 naar 7% in 2023. Dat komt neer op 7% van 18.425 eigenaren; circa 1.290 huishoudens. 2. Deze eigenaren zijn onvoldoende in beeld. Het betreft hier vaak de (hogere)middeninkomens. 3. De tegemoetkoming OZB vanuit het minimabeleid bedraagt 100% van de opgelegde aanslag. (artikel 2 lid 2 onder a

			beleidsregels https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR692480/1) Hiervoor geldt een inkomens- en vermogenstoets. 4. De tegemoetkoming OZB geldt enkel voor een woningeigenaar met een inkomen en vermogen binnen de grenzen van ons minimabeleid. We vermelden de tegemoetkomingsmogelijkheid op de achterzijde van het aanslagbiljet. Daarnaast opent binnenkort weer een gemeentelijk noodfonds voor energie. Daarbij hebben we oog voor de hoogte van de energielasten, maar wordt tegelijk gekeken naar het bredere palet van tegemoetkomingen. Wij verwachten dat dit tevens een vindplaats is voor de doelgroep.
	BERAP		De Auditcie stelt voor om in vervolg 1 Berap op te stellen en die aan de raad aan te bieden in augustus. Alleen op die manier heeft de Berap immers nog voor de raad een echte toegevoegde waarde m.b.t. het kunnen komen tot aanpassingsvoorstellen als dit nodig mocht zijn. Wat heeft de organisatie nodig om dit vanaf 2026 te kunnen realiseren? **Antwoord**: Dit is onlangs voor het eerst onderwerp van gesprek geweest binnen de auditcommissie. Er is nog geen sprake van een concreet voorstel. Pas wanneer dit verder geconcretiseerd wordt, komt aan de orde wat nodig zou zijn om dit te realiseren.
	Inhuur externen		Op blz 191 van de jaarrekening staat dat we in 2024 20,4% van de totale loonkosten hebben uitgegeven aan inhuur externen. Tijdens het RO hoorden we een % van 11%. De zgn ROEMER norm gaat uit van 10% en in 2021 zaten we (zie ook blz 191) op 12%. 1, Welk % is voor 2024 de juiste ? 2, Als het wel 20% is van de totale loonsom dan is dit flink boven de zgn. Roemer norm. Hoe ziet de aanpak eruit om dit jaarlijks gestegen % weer te laten dalen? **Antwoord**: 1. Op basis van de cijfers van pag. 138 en 139 moet het percentage 17% (afgerond) zijn. Bij het percentage van 20,4% zijn per abuis ook inzetkosten van onze medewerkers van Novatec meegenomen. Dat zijn geen inhuurkosten, maar verlegging (doorbelasting) van salariskosten. We passen de berekening in het eerstvolgende document aan. 2. Door de uitbreiding van het aantal teammanagers is het nu mogelijk hier strakker op te sturen. We verwachten dat hierdoor sprake zal zijn van een daling. Tegelijkertijd is de norm van 10% niet haalbaar. In het verleden is door het Rijk ook aangegeven dat Roemernorm niet haalbaar is voor gemeenten, omdat zij vaak te maken hebben met specifieke projecten en taken waarvoor externe expertise en capaciteit nodig is. En bovendien vaak te maken hebben met seizoensgebonden

			drukte of andere situaties waarin het inhuren van extern personeel noodzakelijk is.
	Kwaliteitshandvest		Deze is te vinden op de website, maar alleen voor iemand die goed door zoekt. (te vinden via : *Raad, College & Organisatie > Organisatie> Kwaliteitshandvest*) Bij de meeste inwoners is dit handvest volkomen onbekend. Hoe zou dit mooie handvest onder de aandacht van de inwoners kunnen worden gebracht zodat zij weten wat ze mogen verwachten EN ook andersom wat de ambtenaren van de gedragingen van de inwoners mogen verwachten ? **Antwoord:** Het team Communicatie zal in overleg met de Adviseur dienstverlening bekijken hoe we dit handvest beter onder de aandacht van onze inwoners kunnen brengen.
	Leerlingenvervoer		Volgens een eerdere reactie neemt het leerlingenvervoer toe omdat in het algemeen de vraag naar speciaal onderwijs in alle vormen toeneemt. Dit lijkt ook iets te zeggen over de manier waarop kinderen het onderwijs bij Quadraten ervaren. In hoeverre mogen we een verband zien tussen de flinke stijging van kinderen bij het Speciale Basisonderwijs en de werkwijze van Quadraten om steeds meer met combiklassen te werken met leerkrachten die dit niet voldoende beheersen? **Antwoord:** Deze vraag/veronderstelling kunnen wij niet beantwoorden.
	Complexe Jeugdzorg		Hoe wordt er in de nabije toekomst voorkomen dat er Jeugdzorg contractorganisaties onwillig zijn om jongeren met complexe problemen te helpen ? Wat is hierbij de rol van het RIGG en in hoeverre heeft de gemeente hier een taak? **Antwoord:** De 'wet verbetering beschikbaarheid jeugdhulp' is in de maak en onlangs besproken in de Eerste Kamer. Regionaal wordt de inkoop hoogspecialistische jeugdhulp nu voorbereid en is qua vorm gekozen voor een samenwerkingsverband van aanbieders die samen instaan voor het resultaat, elkaar juridisch en praktisch beïnvloeden en gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het naleven van verplichtingen en het beheersen van risico's. De RIGG stuurt dit inkoopproject en neemt daarnaast initiatief in het inrichten van de aanvullende hulp. Vanuit Westerkwartier leveren we ambtelijke capaciteit voor de kerngroep betrokken bij dit project.
	Welstandvrij Bouwen		Met de omgevingswet is wettelijk gezien het inschakelen van de AVO van Libau afgeschaft en worden er ook geen welstandsnota's meer geschreven of aangepast. Landelijk zijn er al langere tijd gemeentes die geheel Welstandsvrij zijn. Bij ons is Marum dit al geruime tijd. De wethouder vreest miskleunen. Volgens diverse rapporten weten

			mensen heel goed dat ze gezien de waarde en verkoopbaarheid van hun huis, geen gekke dingen moeten uithalen. Bovendien blijkt keer op keer dat burgers er haast een universeel beeld van 'een mooi huis of straatbeeld' op nahouden. We zien de problemen die de wethouder ons in het RO heeft voorgespiegeld dan ook niet. We horen daarom graag hoe lang Marum al welstandsvrij is EN Waar in Marum dit dan is misgegaan? **Antwoord:** Onder de Omgevingswet neemt de gemeente de regels over het uiterlijk van bouwwerken en over de plaatsing van bouwwerken op in het omgevingsplan. De Omgevingswet heeft niet als bedoeling regels over welstand af te schaffen. Marum is op dit moment zo'n 11 jaar welstandsvrij. Concrete voorbeelden bespreken voor wat betreft mogelijke 'omissies' in het straatbeeld is naar onze mening privacy-gevoelig en kunnen wij daarom niet delen.
			De wethouder legde tijdens het RO ook de link met participatie onder de nieuwe omgevingswet. Wat heeft de aparte beoordeling door Libau met een participatieplicht te maken? **Antwoord:** Als welstandscriteria worden afgeschaft is er op dat punt ook geen inbreng (lees bezwaar) meer mogelijk op de beoordeling door de gemeente (welstandscommissie) op het uiterlijk van een bouwplan. Dan rest alleen nog het verzoek op handhaving voor wat betreft de excessenregeling.
			Tot op heden kiest Westerkwartier voor het preventief toezicht (aan de voorkant) houden op welstand via inschakelen van de AVO van Libau. In het geval de gemeenteraad bv niet in zijn geheel welstandsvrij wil worden (bv in oude dorpskernen) , maar kiest voor welstandvrije gebieden (zoals nu ook bij het plan Oostindie) kan er ook gekozen worden voor een repressief toezicht (achteraf bij klachten uit de naburige omgeving over een welstandsexces)) . Dan moeten er voor de niet welstandsvrije gebieden Nog wel Regels in de omgevingsplan vastgelegd worden. Wat zijn de voordelen t.o.v. preventief en geheel welstandsvrij? En hoe zou dit in de praktijk eruit kunnen zien? **Antwoord:** Het preventief toetsen aan welstandscriteria heeft als voordeel dat je als initiatiefnemer van een bouwplan in een vroeg stadium inzicht krijgt in de redelijke eisen van welstand die de gemeente stelt aan het uiterlijk en de ruimtelijke kwaliteit van bouwwerken. Dit stelt je in staat om je ontwerp hierop aan te passen, waardoor je minder kans hebt op een handhavingsverzoek uit de omgeving of ongewenste handhaving (aanpassingen) achteraf.